

ÚJJÁ KELL SZÜLETNÜNK

Jn 3,7

Egyházunk Zsinati Főtanácsa alkalmával mély megilletődéssel álok meg brassói templomunk szőszékén. Ez a 45 évvel ezelőtt épített szent hajlék néhai Kovács Lajos templomépítő lelkészre és brassói gyülekezetünk tiszteletreméltó, példaadó lelkületére emlékeztet. Boldogok vagyunk, hogy ezen az áldott ünnepnapon is Isten iránti mély, őszinte hálaadással hirdethetjük a jézusi evangéliumot, a várva-várt tavasz ébredését, emberi életünk újjászületését.

Március 1. Izrael népének életében a Jézus születését megelőző századokban az esztendő kezdetét jelentette. Ez a nap számunkra is a természet világa újjászületésének előhírnöke. A tavaszi ébredésben megismétlődik Isten áldott, örök ígérete: „Ennekutána amíg a föld lészen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nap és éjszaka meg nem szűnnek.“ A zoltáríró mély vallásos hite is felragyog ebben a verssorban: „Kibocsátod a te lelkedet, megújulnak és újjá teszed a földnek színét.“

Isten virágoskertjében, a természet világában tavasz jöttével minden teremtmény élete megújul. A hegyeken, völgyeken még látható hóréteg alatt elindul az új élet, a megújulás, az újjászületés. Hóvirág nyílik erdők szélén és az anyaföld rögeiben az elhintett, kenyeret ígérő búzamag megmozdul. A jóízű gyümölcsöt termő fák rügyei duzzadnak, erdők, mezők madarai Istennek dicsőítő himnuszt énekelnek.

A megújulásból, az újjászületésből a teremtés koronája, az ember sem maradhat ki. Zsinati Főtanácsunkon a jézusi evangélium szellemének fényében a tavasz ébredésével emberi életünk újjászületését hirdetjük. Jézus tanításának igazsága és a lelkesedés tüze átjárja lelkünket. Ünnepi gyűléseinken felmértük az elért eredményeket és nemes terveinket újult erővel, egyházunk iránti szeretettel óhajtjuk megvalósítani.

A felolvasott bibliai vers: „Szükség néktek újonnan születetek“, emberi életünk újjászületését sürgeti. Jézus szelíd lelkületével, prófétai lángolásával az emberben mindig Isten gyermekét, Isten munkatársát látja. Ember és ember között nem tesz különbséget. Mindenkihez egyformán közeledik. Rang és nemzeti különbség nélkül szóba áll a halászokkal, a szántóvetőkkel, vámosokkal, bűnösökkel, írástudókkal és farizeusokkal. A betegeket gyógyítja, az elesetteket felemeli, a bénákat járni, a vakokat látni tanítja. Minden embertársának hitet, lelkierőt ad. Benne él tanítványai és hallgatói mindennapi életében. Az evangéliumot nem csupán hirdeti, hanem meg is éli, Isten és ember iránti szeretetével betölti.

Nikodémusz, a zsidók főembere szokatlan időben, késő este kopogtatott Jézus ajtaján, és így szólt: „Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem teheti a jeleket, amelyeket te teszel, hanemha az Isten van veled.“ Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja Isten országát.“ Nikodémusz kérdésére, hogy mi módon születhetik újból az ember, ha vén, Jézus felelete így hangzott: „Ha valaki nem születik víztől és lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az, ami lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy ezt mondom néked: szükség néktek újonnan születetek!“

Jézus Nikodémusznak, hogy az újjászületés nagy gondolatát érthetővé tegye, talán elmondta a tékozló fiúról szóló példázatot. Elmesélte, hogy egy apának volt két fia. A nagyobbik kora reggeltől késő estig a mezőn dolgozott. A kisebbik fiú rossz barátokra talált, nem szerette a munkát. A szülői háztól elkiváncozott, apjától kikövetelte örökségét. Barátaival pénzét eltékozlta. A messi idében elgondolta, hogy szülőfalujában, a szülői háznál még a legutolsó napszámosnak is jobban van dolga, mint neki. Megbánta gyarlóságait. Fájó érzéssel gondolt eltékozlott javaira. Elhatározta, hogy hazamegy szüleihez. Lerongyolódva érkezett. Édesapja alig ismerte meg tékozló fiát, aki így szólt: atyám, vétkeztem az ég ellen és teelle-

Elhangzott 1981. március 1-én Brassóban, a Zsinati Főtanács istentiszteletén.

ned. Nem kívánom, hogy fiadnak nevez, csupán napszámosaid közé fogadj be, mert új életet kívánok kezdeni. Az édesapa így ujjongott fia hazaérkezésén: „Az én fiam elveszett, de megtaláltatt, meghalt, de feltámadott.“ Mondd, Nikodémusz, ez nem újjászületés?

Jézus, hogy Nikodémusz lelkében az újjászületés gondolatát még jobban megvilágosítsa, hivatkozhatott Zakeusra, a vámszedőre is, aki embertársait rosszindulattal, felelőtlenül becsapta. A jerikói találkozás hatására Zakeus vállalta, hogy új életet kezd, hogy akiket becsapott, azoknak négyszeresen fog mindent visszafizetni. Jézus ezt kérdezhetette: „Mondd, Nikodémusz, nem volt ez Zakeus számára újjászületés?”

Végül elmondhatta Jézus Nikodémusznak azt is, hogy még számtalan formája van az újjászületésnek. Ilyen a bűnös asszony esete, aki a zsidó törvények szerint megkövezést érdemelt volna, de erre a felszólításra: az dobja rá az első követ, aki nem bűnös, a bosszúálló, irigy, rosszindulatú csoport elvonult. A bűnös asszony egyedül maradt, de lélekben újjászületett.

A közel két évezreddel ezelőtt elhangzott evangélium ránk maradt megkapó és megható, az emberi újjászületés szükségességét hirdető bibliai képei, megragadó példázatai, intései és figyelmeztetései mind a mai napig időszerűek maradtak. A kételkedők, bosszúállók, irigyek, bűnös emberek nagy száma jár-kele ma is az élet utain tékozló fiúként, Zakeusként, Nikodémuszként, bűnös emberekként, akik nehezen hajlandók az emberi újjászületés szükségességének magasztos gondolatát elfogni, megérteni. Ma is sokan így vélekednek: életvéim elteltek, megvénültem, hogyan tudnék újjászületni? A feladat kétségtelenül nagyon nehéz, de Isten gondviselő szeretete, Jézus tanításainak evangéliumi szelleme minden lehetőséget biztosít az újjászületésre, életünk megújítására, az újrakezdésre.

Athénben, a görög fővárosban van egy nemes szokás az intézetek életében. A tanárok a végzős növendékeket a szabadban és múzeumokban végighordozzák, hogy a múltból, az ősök, kiemelkedő elődök, nevelők és tudósok életéből, példás magatartásából szellemi erőt merítsenek. A cél az, hogy az életbe kilépő ifjakat öntudatra, építő munkára, az ősök megbecsülésére, új életre, szellemi újjászületésre serkentsék.

Zsinati Főtanácsunk is áldott alkalom arra, hogy a múltba tekintve, hitvédő őseink önfeláldozó életére emlékezve, önvizsgálatot tartunk, újjászülessünk és újra meg újra megtanuljunk Istent, az embert, népünket és egyházunkat evangéliumi szellemben szolgálni. Merítsünk hát több mint 400 éves egyháztörténetünk szellemi képcsarnokából megújulást, töltekezzünk meg szellemi fényvel, az újjászületés szüntelen sóvárgásával. Győzzön bennünk egyházalapítónk, Dávid Ferenc halhatatlan szelleme, a hit igazsága, a tiszta jézusi hit mint Isten ajándéka. Szépüljenek templomaink. Nyíljanak tovább a Kriza János által összegyűjtött vadrozsák. A 28 püspök önfeláldozó élete járjon áldott útmutatásként előttünk. Nyerjünk buzdítást Brassai Sámuel szellemi örökségéből. Berde Mózsa példája figyelmeztessen öntudatos egyház- és népszerűsítésre.

A találkozás, az együttlét, a harangszó, a zsoldár, a közös imádkozás ma lelki erőt áraszt, a megújulás és újrakezdés szükségességét sugározza felénk.

Brassói népes egyházközségünk buzgó, áldozatkész gyülekezete Zsinati Főtanácsunk tagjait és az összes vendégeket meleg szeretettel magához ölelve, ezekben a napokban evangéliumi lelkületéről, nagyszerű közösségi szelleméről áldott tanúbizonyságot tett.

Március elején a magvető is végigjárta a barázdákat, és szent remegéssel gondol arra, hogy vajon kikel-e az elhintett mag? Vajon milyen termést hoznak a vetéstáblák? Zsinati Főtanácsunkon mi is számba vettük a lelki magvetéseket és feltettük magunknak a nagy kérdéseket: az elhintett magvak kikelnek-e? Milyen lelki termésre számíthatunk?

Elsőrendű kötelességünk, hogy minden talpalatnyi földet megműveljünk, jó maggal bevessünk. De életünk lelki területeit is teljes egészében termővé kell tenünk. El kell tüntetnünk a tövises, köves területeket, és mindent el kell követnünk, hogy az örök reformáció szellemében hitben, jóságban, szelidségben, szeretetben, emberiségünkben újra meg újra újjászülessünk.

Sütő András Kain és Abel drámájának végén így fogalmazza meg a ma emberének hivatását: egymás létrafokaivá kell válnunk; ha porból lettünk is, hivatást teljesítő emberekként a porban meg nem maradhatunk. Szent hivatásunk, hogy egymásnak létrafokai legyünk. A föld porából emberi méltóságra, ember- és istenszerepre kell felemelkednünk.

Dr. Mikó Imre, volt egyházi főgondnokunk a *Közelképek* c. könyvében, önvalomásának záró soraiban ezt hagyja ránk örökségül: azok helyett is dolgoznunk kell, akik elmentek és akik nem tudtak megszületni. Az élet kötelez.

Igen, az élet kötelez. Nekünk azok helyett is dolgoznunk kell, akik messze mentek, akik örökre eltávoztak, azok helyett, akik megszülethettek volna, de nem születtek meg. Azok helyett is dolgoznunk kell, akiket a két világháború pusztító vihára jeltelen sirokban takar, de akiknek halhatatlan szelleme visszajár, üzen, biztat, kötelez, hogy hitünkben, igaz emberségünkben naponta megújulva, újjászülve, lelkünkben Istenországát építsük. Kötelez egyházunk múltja, hogy öntudatos hittel, józan értelemmel, kezünkben búzamaggal és a Bibliával, munkaruhát hordva vagy palásttal vállunkon, mi, ma felavatandó, vagy hosszabb-rövidebb idő óta hivatást végző lelkészek és áldozatkész, buzgó hívek, a tiszta jézusi evangélium szellemében, önmagunk és mindannyiunk lelki megújulását, újjászületését és békességét szolgáljuk. Amen.

PATAKI ANDRÁS

KERESSÉTEK AZ ÜDVÖSSÉGET

Mk 10,17

Bizonyos vagyok benne, hogy a felolvasott textus mindenki gondolatát arra az evangéliumi példázatra terelte, melyet a gazdag ifjú történeteként ismerünk. A szinoptikus evangéliumok szinte szószertint egyformán közlik, ami azt bizonyítja, hogy egyike azoknak a történeteknek, amelyeket Jézus életével kapcsolatos legősibb hagyományok megőriztek, valószínűleg azért, mert mély erkölcsi és hitbéli tanulságok rejlenek benne.

A példázat szerint egy ember ment Jézushoz. A Máté evangéliuma azt mondja róla, hogy ifjú, Lukács főembernek nevezi, míg Márk csak annyit mond róla, hogy igen sok földi javai voltak. Egyik evangélista sem mond azonban semmit arról, hogy honnan jött. Arról sem szólnak, hogy korábban ismerte-e már Jézust. De maga a történet bizonyítja, hogy ha személyesen nem ismerte is, tanításairól már hallott, s ezek szívében visszhangra találtak. Akárhogy volt is, alakja rokonszenves Jézus előtt, de előttünk is, mert többé-kevésbé önmagunkat látjuk benne. Ő az örökösen jobbat kereső, de a végső cselekvés pillanatában megtorpanó ember jelképe.

A felolvasott bibliai vers szerint ez az ember akkor ment Jézushoz, mikor ő már útnak indult, hogy máshova menjen. Az ifjú elébe térdelt, és nem engedte továbbmenni, míg feleletet nem kap nagy kérdésére: „Jó Mester! Mit cselekedjem, hogy az örökéletet elnyerhessem?” Jézus visszautasítja a „jó” nevezetet, mert szerinte ez senki mást nem illet meg, egyedül csak Istent. De nem hagyja felelet nélkül a kérdését sem. Válasza rövid és érthető: Tartsd meg a parancsolatokat. Mikor ezeket a szavakat hallotta az ifjú, boldog lehetett egy pillanatra. Hiszen nyugodt lelkiismerettel tudta válaszolni: „Mester, mindezeket megtartottam ifjúsgomtól fogva.”

A XX. század emberének legnagyobb gondja a földi lét megtartása. Mennyi mindent megteszünk azért, hogy életünket meghosszabbítsuk. A tudósok ezrei azon fáradoznak, hogy legyőzzék az élet ellenségeit, a betegségeket. A harc az életért szüntelenül folyik, mert orvos és beteg mindig csak azt kérdezi: mit cselekedjem, hogy az életet megtarthassam? Orvosi rendelők várószobái, kórházak kórtermei, mind ilyen keresőkkel vannak tele. És az nem is baj, hogy ez így van. Hiszen az élet Isten legdrágább ajándéka, és arra vigyázni, azt megőrizni, a lehetőségek végső határáig megtartani az ember kötelessége. A Jézust kereső ifjú is szerette az életet, vigyázott rá, de ő tovább is nézett. Nemcsak a földi lét érdekelt, hanem annál jobban az örökélet kérdése. Lesz-e örökéletem és mit kell tennem, hogy azt elnyerhessem? Kereste ezekre a kérdésekre a feleletet, és vezette őt Jézushoz.

Hát minket nem érdekel-e ez a kérdés, mely a gazdag ifjút Jézushoz vitte? Foglalkoztat-e egyáltalán a lélek üdvösségének kérdése? Mert sok más kérdés nagyon is érdek. Annyiszor kérdezzük: hogyan boldogulhatok az életben? Milyen pályát válasszak, hogy minél előbbre jussak? Hogyan tudok magamnak kényel-